

Inleiding

Dit bulletin geeft een samenvatting van het jaarverslag 2012 en informeert u over de laatste ontwikkelingen in 2013. Belangrijkste punten:

- In 2012 is de financiële positie van Stichting Pensioenfonds TDV (TDV) aanzienlijk verbeterd. Dit is te danken aan het goede beleggingsresultaat.
- In 2012 en 2013 geen aanpassing pensioenen en pensioenaanspraken voor inflatie of loonstijging.
- Verlenging dispensatie PME.
- In het eerste halfjaar van 2013 is de financiële positie licht verbeterd.
- Door een stijging van de belastingtarieven zijn de netto pensioenuitkeringen in 2013 gedaald.
- Wijziging naam van het pensioenbureau.

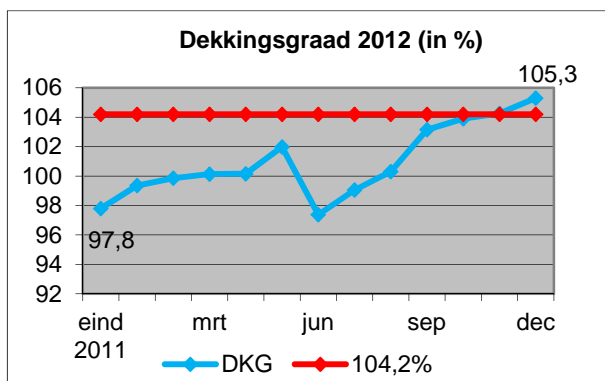
Samenvatting van het jaarverslag 2012

In 2012 was het onderwerp pensioen wederom veel in het nieuws. Dit betrof enerzijds de politieke ontwikkelingen rondom pensioenen en anderzijds de financiële positie van de pensioenfondsen.

In het zogenaamde lenteakkoord van mei 2012 en in de regeerakkoorden van de kabinetten Rutte 1 en 2 zijn afspraken gemaakt over pensioenen die van invloed zijn op uw pensioen. Het gaat om de verhoging van de AOW-leeftijd, een beperking van de fiscale ruimte voor pensioenopbouw, een verandering van het bestuursmodel van pensioenfondsen en de invoering van het pensioenakkoord.

Begin 2012 moesten veel (103) pensioenfondsen aankondigen dat zij, indien hun financiële positie niet substantieel zou verbeteren, per 1 april 2013 de pensioenen en pensioenaanspraken zouden moeten verlagen. TDV behoorde daar niet bij. In april 2013 bleek dat uiteindelijk 66 pensioenfondsen gedwongen waren om de pensioenen en pensioenaanspraken te verlagen.

In 2012 verbeterde de dekkingsgraad van TDV. Hierdoor bevindt TDV zich per eind 2012 niet meer in een situatie van een dekkingstekort (dekkingsgraad onder 104,2%). Wel heeft TDV nog een reservetekort (dekkingsgraad onder 116,5%).

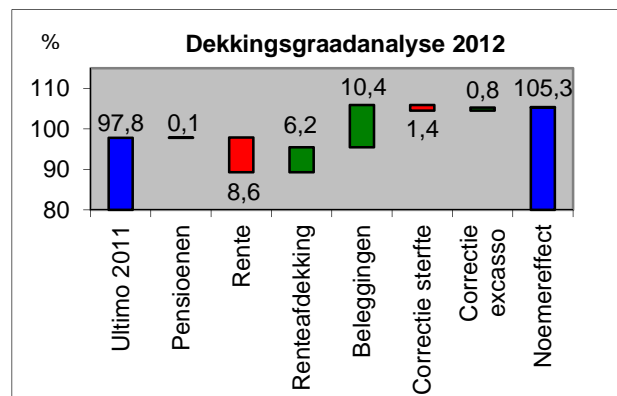

Financiële positie TDV in 2012 verbeterd

De dekkingsgraad van TDV is in 2012 gestegen van 97,8% per eind 2011 naar 105,3% per eind 2012.

Onderstaande grafiek laat de oorzaken van de verandering van de dekkingsgraad zien. Rode balkjes geven een daling aan, groene balkjes een stijging.

In 2012 is de rente verder gedaald, waardoor de dekkingsgraad daalde. Daarnaast zorgde een verdere stijging van de levensverwachting (Correctie sterfte in grafiek) voor een daling van de dekkingsgraad. Goede beleggingsopbrengsten (Beleggingen plus Renteafdekking) zorgden voor een forse stijging van de dekkingsgraad. Ook nam de dekkingsgraad toe door een verlaging van de opslag voor de uitvoeringskosten (Correctie excasso). Per saldo steeg de dekkingsgraad met 7,5%-punt.

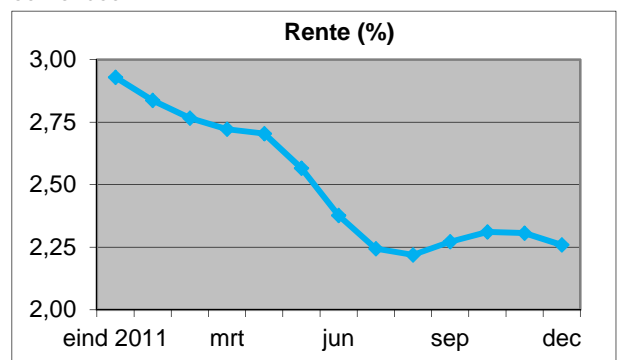

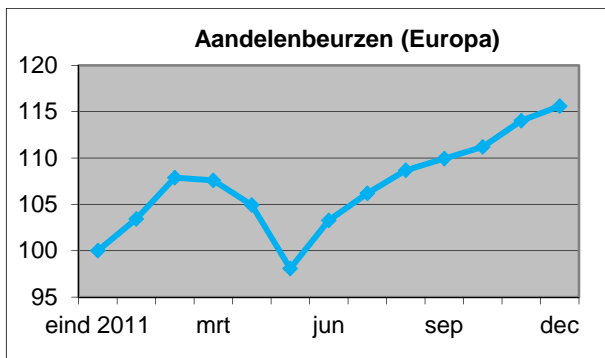
Beleggingen

Aandelen stegen, de rente daalde.

Aandelenbeurzen begonnen het jaar 2012 positief. In het voorjaar was er een terugval, maar na de uitspraken van de President van de Europese Centrale Bank (ECB) dat de ECB alles zal doen wat nodig is om de euro te redden, sloeg het sentiment om en hadden de aandelenbeurzen een sterk jaareinde.

De rente daalde verder. Met name in het voorjaar daalde de rente sterk door de onrust in het eurogebied. Daarna veranderde de rente niet veel meer. Een rentedaling is ongunstig voor de financiële positie van pensioenfondsen.

Beleggingsresultaten

TDV behaalde in 2012 een beleggingsresultaat van 17,5%.

In 2012 werd een beleggingsresultaat van 17,5% (2011: 8,3%) behaald. Alle onderdelen van de portefeuille droegen bij aan dit mooie resultaat. De portefeuille overige beleggingen behaalde het hoogste rendement (19,3%), de portefeuille vastgoed het laagste (2,8%).

TDV heeft een scheiding aangebracht tussen de beleggingen die zorgen voor het afdekken van het renterisico (matching-portefeuille) en beleggingen die aangehouden worden om een positieve opbrengst te genereren (return-portefeuille). Door de daling van de rente was het rendement van de matching-portefeuille van 10,7% wederom hoog (2011: 13,5%). De return-portefeuille behaalde een positief resultaat van 12,8% (2011: -0,7%).

Het rendement van de totale portefeuille van 17,5% was beduidend beter dan het rendement van de strategische normportefeuille (11,5%). Zowel de return-portefeuille als de matching-portefeuille presteerden beter dan de normportefeuille.

Rendement 2012 (in%)			
Beleggingscategorie	TDV	Index	norm
Matching-portefeuille	10,7	70% Stijging van TV	7,6
Return-portefeuille	12,8	TDV Norm	8,2
Overige beleggingen	19,3	1 jaars-rente	1,6
TDV Aandelen	16,1	TDV Aandelen norm	16,7
TDV Vastgoed	2,8	TDV Vastgoed norm	3,5
TDV Portefeuille	17,5	TDV Norm	11,5

Beleggingsbeleid

Meer aandelen, minder vastgoed en minder renteafdekking.

Gedurende het jaar zijn er aandelen bijgekocht, met name in het derde en vierde kwartaal. Hierdoor is de aandelenweging verhoogd tot vlak onder de normweging. Aankopen hebben vooral plaatsgevonden in opkomende markten en Europa.

Aan het einde van het jaar zijn twee vastgoedobjecten verkocht. Hierdoor is het aandeel van direct vastgoed in de portefeuille aanzienlijk gedaald. Per het einde van het jaar was nog maar een beperkt gedeelte van de opbrengsten van deze verkoop herbelegd. Hierdoor had TDV per einde van het jaar een zeer ruime kaspositie. Per ultimo 2011 was het renterisico voor ongeveer 60% afgedekt. Dit percentage is vanaf het tweede kwartaal 2012 verlaagd naar iets boven de 50%.

Verdeling beleggingen	2012 (%)	2011 (%)
Matching-portefeuille	18,8	21,4
Return-portefeuille		
Aandelen	31,7	29,8
Vastgoed	17,6	23,1
Overige beleggingen	26,1	23,4
Liquiditeiten	5,8	2,3
Totaal beleggingen	100	100

Premie

De premie is in 2012 verhoogd naar 31,3% (2011: 26,4%).

Indien een pensioenfonds in de situatie van een dekkingstekort verkeert, dient zij volgens de richtlijnen van De Nederlandsche Bank (DNB) een premie in rekening te brengen die bijdraagt aan het herstel (de premie moet ten minste gelijk zijn aan de kosten voor de inkoop van alle pensioenen). De hoogte van de op deze manier berekende premie bedroeg 31,3% van de pensioengrondslag. Dit percentage was bijna 5%-punt hoger dan in 2011 (26,4%). De stijging is veroorzaakt door de lage rente per eind 2011.

In principe wordt de premie voor de helft door de werkgever betaald en voor de helft door de werknemer. Hierbij geldt dat de werknemersbijdrage niet hoger zal zijn dan het percentage dat werknemers bij het bedrijfstakpensioenfonds PME betalen. Dat percentage lag in 2012 op 12% (in 2011 11,5%) van de pensioengrondslag. Dit betekent dat voor werknemers de premie in 2012 licht is gestegen, maar dat de verhoging van de premie grotendeels door de werkgever is betaald. Hierdoor waren de totale premiebijdragen in 2012 van € 6,8 miljoen fors hoger dan in 2011 (€ 5,7 miljoen).

Toeslagen (indexatie)

In 2012 (en 2013) geen aanpassing van pensioenen en pensioenaanspraken in verband met inflatie of loonstijging (toeslagverlening of indexatie).

Het toeslagenbeleid van TDV is voorwaardelijk. Dit betekent dat het bestuur jaarlijks besluit of en in hoeverre pensioenaanspraken en pensioenrechten worden aangepast. Gezien de financiële positie van TDV, heeft het bestuur besloten per 1 januari 2012 geen toeslagen toe te kennen, dat wil zeggen de pensioenaanspraken en pensioenrechten niet aan te passen.

De algemene loonstijging over 2011, het uitgangspunt voor de toeslagverlening per 1 januari 2012, bedroeg 2,16%. Het totaal aan gemiste aanpassingen tot en met 2012 bedroeg 8,86%.

De prijsstijging in de maand juli 2011 ten opzichte van de maand juli 2010, het uitgangspunt voor de toeslagverlening voor pensioengerechtigden en gewezen deelnemers per 1 januari 2012, bedroeg 2,62%. Het totaal aan gemiste aanpassingen tot en met 2012 bedroeg 7,83%.

In 2012 is de financiële positie van TDV verbeterd. De verbetering was echter niet voldoende om per 1 januari 2013 de pensioenaanspraken en pensioenrechten aan te kunnen passen. Het bestuur kent geen toeslagen toe indien de dekkingsgraad lager dan 110% is.

Bestuur en organisatie

Personele wijzigingen en nieuwe risicocommissie.

In juni 2012 is de heer Eisen om gezondheidsredenen teruggetreden als secretaris van het bestuur. Hij is vervangen door de heer Hess. De heer Hess was voorzitter van het verantwoordingsorgaan. Bij de benoeming als bestuurslid is de heer Hess afgetreden als voorzitter van het verantwoordingsorgaan. De heer Van Montfort heeft de functie van secretaris van het bestuur van de heer Eisen overgenomen. De heer Hess is in het verantwoordingsorgaan opgevolgd door mevrouw Oosterveld-Sanders.

Gezien het toenemende belang van risicomanagement heeft het bestuur besloten een risicocommissie in te stellen. Twee bestuursleden maken deel uit van deze commissie (de heren Hess en Jongsma).

Vrijstelling van de bedrijfstakpensioenregeling

Vrijstelling verlengd tot 2016.

Ardagh Metal Packaging Netherlands B.V. is vrijgesteld van verplichte deelname in en premiebetaling aan het bedrijfstakpensioenfonds PME. De vrijstelling wordt verleend onder de voorwaarde dat de pensioenregeling ten minste gelijkwaardig is en blijft aan de pensioenregeling van het PME. Dit wordt periodiek door PME getoetst. Een dergelijke toets heeft in 2012 plaatsgevonden. PME concludeert dat TDV nog steeds aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan en heeft op grond hiervan de vrijstelling verlengd tot 1 januari 2016.

Uitvoeringskosten

Pensioenuitvoeringskosten vrijwel onveranderd op € 108 per deelnemer.

De uitvoering van een pensioenregeling brengt kosten met zich mee. In 2011 heeft de Pensioenfederatie (belangenorganisatie van Nederlandse pensioenfondsen) pensioenfondsen opgeroepen om de kosten in het jaarverslag op te nemen. TDV heeft dat vorig jaar al gedaan. In onderstaande tabel is 2012 toegevoegd (de getallen tussen haakjes zijn van 2011).

Gezien de omvang van TDV zijn de kosten per deelnemer meer dan acceptabel. De kosten liggen onder het landelijk gemiddelde.

Pensioenuitvoeringskosten	x 1.000 € 462 (475)	Per deelnemer in € per jaar 108 (107)
Vermogensbeheerkosten	1.898 (1.741)	In % gemiddeld vermogen 0,47% (0,48%)
Transactiekosten	406 (427)	0,10% (0,12%)

Politieke ontwikkelingen

Ingangsdatum AOW

Ingang AOW niet meer op 1^e dag van de maand en niet meer op 65 jaar. Ingang pensioen (nog) wel.

Het kabinet Rutte 1 heeft besloten om met ingang van 1 april 2012 de AOW niet meer in te laten gaan op de eerste dag van de maand waarin iemand de AOW-leeftijd bereikt, maar op de verjaardag zelf. Deze maatregel heeft gevolgen voor de diverse deelnemers. Actieve (en gewezen) deelnemers kunnen het gemis van een aantal dagen AOW compenseren door langer door te werken. Voor deelnemers die per 1 april 2012 met vervroegd pensioen waren, is deze compensatiemogelijkheid er niet.

In het regeerakkoord van het kabinet Rutte 2 is besloten om de AOW-datum met ingang van 1 januari 2013 geleidelijk te gaan verhogen. In 2013 is de AOW-leeftijd 65 jaar en 1 maand. Vooralsnog sluit TDV zich hier niet bij aan en blijft de ingangsdatum van het pensioen van TDV de eerste dag van de maand waarin

de 65-jarige leeftijd bereikt wordt. Echter, dit gaat zeer waarschijnlijk veranderen. Zie hierna.

Pensioeningangsdatum

Verhoging pensioenrichtleeftijd naar 67 jaar.

Per 1 januari 2014 wordt de fiscale ruimte voor de pensioenopbouw ingeperkt. Het opbouwpercentage mag maximaal 2,15% (was 2,25%) bedragen voor pensioenen met als ingangsdatum de dag waarop iemand 67 jaar wordt. Indien een pensioenfonds besluit de pensioeningangsdatum op 65 jaar te laten, wordt de fiscale ruimte voor pensioenopbouw nog verder ingeperkt.

Het bestuur zal in 2013 in overleg treden met sociale partners over deze fiscale wijziging. Het ligt in de lijn der verwachting dat bij TDV de pensioenrichtleeftijd naar 67 jaar verhoogd zal worden. Het gevolg hiervan is dat deelnemers vanaf 2014 een pensioen gaan opbouwen met als pensioenrichtleeftijd 67 jaar. De tot 2014 opgebouwde rechten worden door deze maatregel niet aangetast.

TDV biedt deelnemers de mogelijkheid de daadwerkelijke pensioendatum te vervroegen. Deelnemers hebben dus de mogelijkheid om eerder dan de nieuwe pensioenrichtdatum van 67 jaar met pensioen te gaan.

Pensioenakkoord

Invoering verschoven van 2014 naar 2015. Nader informatie volgt in de loop van het jaar.

Door de val van het kabinet Rutte 1 heeft het zogenaamde pensioenakkoord vertraging opgelopen. De nieuwe wetgeving zal niet per 1 januari 2014 in werking treden, maar per 1 januari 2015. Invoering van het pensioenakkoord kan voor deelnemers grote gevolgen hebben. Het voert te ver om hier nu diep op in te gaan. Het bestuur is zich bewust van de mogelijke gevolgen en zal er op toezien dat deelnemers tijdig en zorgvuldig op de hoogte gesteld worden. Het zijn overigens vooral sociale partners die hierover een beslissing moeten nemen. Het bestuur speelt hierbij een begeleidende rol.

Ontwikkelingen in 2013

Evaluatie herstelplan

Naar verwachting op tijd uit dekkingstekort en reservetekort.

Na afloop van het boekjaar heeft TDV de jaarlijkse evaluatie van het herstelplan ingediend bij DNB. Uit deze evaluatie blijkt dat TDV naar verwachting zonder verdere aanvullende maatregelen per eind 2013 uit de situatie van een dekkingstekort blijft en per eind 2023 (einde lange termijn herstelplan) geen reservetekort meer heeft.

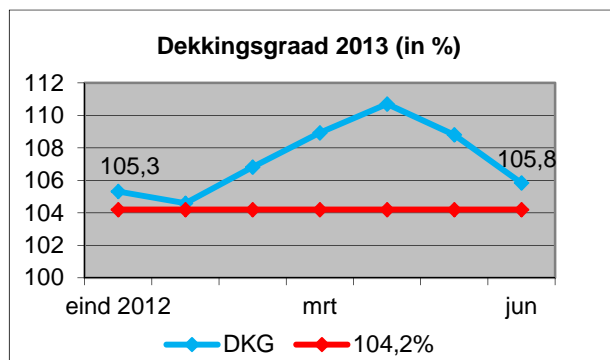
Financiële positie in 2013

In het eerste halfjaar van 2013 is de dekkingsgraad gestegen naar 105,8%.

Financiële markten begonnen het jaar goed. Met name aandelenmarkten stegen behoorlijk, terwijl de rente per saldo weinig bewoog. In juni werden markten onrustig door uitspraken van de centrale bank in de Verenigde Staten dat zij in de loop van 2013 een minder ruim beleid zal gaan voeren. Hierdoor steeg de rente en daalden de aandelenmarkten.

De ontwikkelingen in juni zorgden voor een forse daling van de dekkingsgraad. De daling wordt vertekend door de door DNB gehanteerde berekeningswijze. De invloed van de rente werkt vertraagd door op de verplichtingen. Hierdoor heeft de stijging van de rente in juni wel gezorgd voor een daling van de beleggingen, maar nog vrijwel niet voor een daling van de verplichtingen (effect ongeveer 2%).

Aan het einde van het jaar dient de dekkinggraad boven 104,2% te liggen. Indien dit niet het geval is zal TDV mogelijk over moeten gaan tot korten (verlagen van pensioenen en pensioenaanspraken).

Netto pensioenuitkeringen vanaf 1 januari 2013 lager

Per 1 januari 2013 zijn de loonheffingspercentages verhoogd. Daarnaast is de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet gestegen. Als gevolg hiervan hebben pensioengerechtigden hun netto pensioenuitkering flink zien dalen. De verlaging kan in sommige gevallen oplopen tot meer dan 5%. Wellicht ten overvloede, maar het bestuur wil benadrukken dat de lagere pensioenuitkering niet veroorzaakt is door een lagere bruto pensioenuitkering van TDV, maar door deze overheidsmaatregelen.

Samenwerking met Stichting Pensioenfonds Ardagh Nederland (SPAN)

Pensioenbureau TDV wordt pensioenbureau Ardagh/TDV.

Per 1 april 2013 treedt het pensioenbureau van TDV ook op als pensioenbureau voor het (zuster) pensioenfonds SPAN. SPAN is het pensioenfonds van de glasfabrieken in Nederland van de Ardagh Group. Hierdoor zullen SPAN en TDV nog nauwer gaan samenwerken. Dit is gunstig voor de deskundigheid en uitvoeringskosten van beide fondsen.

Nieuw bestuursmodel

Binnen 1 jaar moet er een nieuw bestuursmodel gekozen worden. Er zijn 3 modellen.

In juli 2013 is er een wetswijziging betreffende het bestuursmodel van pensioenfondsen aangenomen. Pensioenfondsen dienen een keuze te maken uit drie bestuursmodellen:

- het huidige (paritaire) bestuursmodel, maar dan aangevuld met de mogelijkheid om twee externe deskundigen toe te voegen;
- een bestuur dat volledig uit externe deskundigen bestaat;
- of een (gemengd) bestuur waar uitvoerende en toezichhoudende bestuurders gezamenlijk in het bestuur zitten.

Pensioenfondsen krijgen een jaar de tijd om een nieuw model in te voeren. Het bestuur zal in 2013 in overleg treden met alle betrokken partijen om tot een goede keuze te komen.

Vragen?

Het volledige jaarverslag kunt u opvragen bij het pensioenbureau. Ook voor overige vragen kunt u daar terecht. Het pensioenbureau is bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.00 op telefoonnummer 0570 – 682116 of per e-mail via info@sptdv.nl.

Meerjarenoverzicht

	2012	2011	2010	2009	2008
Aantal verzekerden per 31 december					
Deelnemers	1.021	1.056	1.117	1.185	1.272
Gewezen deelnemers	2.038	2.068	2.118	2.023	1.984
Pensioengerechtigden	3.229	3.287	3.315	3.353	3.358
	6.288	6.411	6.550	6.561	6.614
Pensioenen (x € 1.000)					
Premies en koopsommen	7.422	5.937	5.058	5.462	4.462
Pensioenuitkeringen	19.709	19.499	19.247	18.730	19.105
Pensioenvermogen	427.399	375.574	361.292	333.505	305.613
Technische voorzieningen	406.002	383.948	351.302	325.045	319.124
Dekkinggraad	105,3%	97,8%	102,8%	102,6%	95,8%
Vereiste dekkinggraad	116,5%	117,2%	117,1%	118,2%	113,9%
Beleggingen (x € 1.000)					
Belegd vermogen	424.318	373.192	358.831	331.398	303.269
Beleggingsopbrengsten					
- Direct	18.984	18.220	18.032	14.001	11.673
- Indirect	46.702	11.430	25.834	29.123	-52.946
Totaal beleggingsresultaat	17,5%	8,3%	13,1%	14,3%	-16,3%